

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ВОЄННОЇ НАУКИ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета засвоєння дисципліни: надання уявлення про зміст воєнної науки, систему знань про мир, війну та військо, закономірності збройної боротьби, їх взаємозв'язки із загальними законами війни, можливого характеру сучасних війн, порядку підготовки і ведення, Поняття оборони держави, Воєнній організації України. Показати, що воєнна наука, є наукою суспільною і повинна розглядатися у взаємодії з іншими науками – соціально-політичними, технічними і природними.

Довести до свідомості, що воєнне мистецтво успадкувало з минулого і в якому напрямі сьогодні воно повинно трансформуватися стосовно до умов, які склалися в Україні і навколо неї, що положення воєнного мистецтва будуть актуальними, якщо вони ув'язуються з завданнями будівництва Збройних Сил взагалі і завданнями будівництва Національної гвардії зокрема; показати, незалежно від того, що оперативне застосування Національної гвардії здійснюється сумісно з правоохоронними органами, правоохоронними та військовими формуваннями інших силових структур держави і внаслідок цього підпорядковується принципам забезпечення національної безпеки держави, повинно керуватися принципами воєнного мистецтва.

Визначальна мета: сформувати уявлення про зміст форм та способів застосування Збройних Сил, фактори, що істотно визначають форми та способи оперативного застосування військ і, як наслідок, напрямки подальшого удосконалення організаційних структур Національної гвардії, органів управління ними та органів забезпечення.

Зміст дисципліни: теоретичні основи воєнної науки. Система знань про мир, війну та військо. Зміст і класифікація воєнної науки. Зміст війни (збройного конфлікту). Поняття оборони держави. Воєнна організація України. Співвідношення воєнної науки, теорії воєнної безпеки та воєнної доктрини. Структура теорії службово-бойової діяльності Національної гвардії України. Класифікація війн і збройних конфліктів Невійськові форми боротьби з противником.

Воєнно-політична обстановка . Сучасна воєнно-політична обстановка у світі Внутрішньополітична обстановка в Україні Методика оцінювання воєнно-політичної обстановки. Воєнна політика держави. Структура воєнної політики. Воєнна політика України.

Основи теорії воєнного мистецтва. Структура і зміст теорії воєнного мистецтва. Співвідношення воєнної стратегії і політики у війні. Призначення, завдання і структура Збройних Сил України. Принципи воєнного мистецтва. Види і форми бойових дій військ. Оперативне шикування та бойові порядки військ (сил). Способи бойових дій військ. Система управління військами. Зміст взаємодії в бою. Забезпечення бойових дій військ (сил). Форми участі Національної гвардії України в обороні держави. Стиль управління військами. Психологічні засоби впливу командира. Вимоги Міжнародного гуманітарного права до командного складу стосовно віддавання наказів.

Основи теорії будівництва Збройних Сил. Поняття будівництва Збройних Сил і воєнного будівництва. Воєнна доктрина України. Структура центральних і регіональних органів управління Збройних Сил і Національної гвардії України. Фактори структурних змін військових формувань України. Оборонне планування.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

РН-3. Володіти сучасними знаннями з філософської методології воєнної теорії і практики, основ державницької ідеології та їхнього місця у діяльності військового керівника та вміти застосовувати їх у професійній діяльності;

РНЗ-1. Оцінювати та аналізувати функціонування органів та формувань сектору безпеки і оборони держави, використовувати результати відповідних досліджень при прийнятті рішень.

Компетентності, які формує дисципліна: ІК, К06, К10, К15.

Форма підсумкового контролю: залік.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

для денної форми навчання – 3 кредитив (90 годин): 54 години аудиторної роботи, 36 годин самостійної роботи.

для заочної форми навчання – 12 години аудиторної роботи 78 годин самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – надання освітнього рівня магістра військового управління оперативно-тактичного рівня, який володіє знаннями способів та форм оперативного застосування формувань НГ та здатного їх виявляти при підготовці і веденні сумісних операцій та інших видів дій оперативного рівня у мирний та воєнний час. Виховувати почуття високої відповідальності за опанування знаннями та набуття вмінь, необхідних для належного виконання посадових обов'язків професійної діяльності.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОНП підготовки офіцерів другого (магістерського) рівня в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальностями 251 «Державна безпека» спеціалізації «Морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України», 253 «Військове управління (за видами збройних сил)» спеціалізації «Службово-бойове застосування військових частин, з'єднань Національної гвардії України», 254 «Всебічне забезпечення» спеціалізації «Технічне забезпечення НГУ», «Тилове забезпечення НГУ» Тематика семінарських занять пов'язана із темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

З метою військово-професійної спрямованості у дисципліні показується, що хоча Національна гвардія України є військовим формуванням із правоохоронними функціями України і діє не тільки військовими, але і методами правоохоронних органів, принципи воєнного мистецтва не втрачають для неї своєї важливості і є керівними. Військово-професійна спрямованість навчання слухачів посилюється розглядом питань взаємодії з органами та силами МВС, ДПС, ДСНС при виконанні завдань НГ України в умовах надзвичайного і воєнного стану, територіальної оборони, особливо при участі в спеціальних операціях щодо захисту внутрішньої безпеки України.

Дисципліна вивчається у комплексі з дисциплінами циклу суспільно-значущих дисциплін і загально-професійної підготовки (Національна безпека України, Оперативне мистецтво Національної гвардії України, Тактика Національної гвардії України, Загальна тактика, Актуальні проблеми філософії, політики і права, Психологія військового управління).

Комплексність навчання досягається викладанням навчального матеріалу відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівців спеціальності і спеціалізацій.

Навчання проводяться шляхом читання лекцій, проведенням семінарських занять. Діяльнісний підхід до навчання слухачів застосовується на всіх видах занять і досягається шляхом формування і відпрацювання комплексу проблемних завдань і питань, які забезпечують високий рівень сформованості умінь та практичних навичок діяльності службової особи.

Активними формами занять є семінарські заняття з реферативними оглядами і дискусіями.

Інтенсифікація навчання і розвиток творчих здібностей слухачів досягається шляхом створення на заняттях проблемних ситуацій, видачею додаткових завдань, відпрацюванням в ході занять ситуаційних завдань.

Теоретична підготовка слухачів забезпечується вивченням наукових основ воєнної науки, сучасних поглядів на підготовку і ведення війни. Практична підготовка забезпечується в подальшому при вивченні дисциплін циклів вибору навчального закладу та вільного вибору слухача, проведенням групових вправ та командно-штабних навчань.

Під час самосійної роботи слухачі доповнюють матеріали лекцій та семінарських занять, а також самостійно вивчають ті питання, які виносяться на самостійну роботу. Свідченням виконання завдань на самостійну роботу є конспектування навчального матеріалу в зошитах. Контроль виконання завдань здійснюється шляхом перевірки записів в зошитах та опитування під час семінарів з питань, які виносилися для самостійного вивчення.

Особливостями підготовки до занять є:

викладачів:

ознайомлення з навчальним матеріалом заняття та методикою його проведення;

урахування при підготовці до заняття рекомендацій кафедри та предметно-методичної комісії щодо покращення методики проведення заняття та уточнення змісту навчальних питань;

відвідування занять, які проводять найбільш досвідчені викладачі та лектори напередодні особистого проведення семінарів;

ретельне опрацювання та формулювання проблем навчального характеру та обґрунтування шляхів їх вирішення;

постановка завдання слухачам на підготовку до заняття;

слухачів:

отримання та виконання вказівок викладача, який проводить заняття, з підготовки до нього;

самостійна робота щодо доповнення основного змісту питань, що вивчаються;

самостійне відпрацювання навчального матеріалу, який є обов'язковим до вивчення, з конспектуванням основних питань в робочих зошитах і кресленням схем;

підготовка, рефератів, фіксованих виступів, доповідей.

При викладанні матеріалу основну увагу приділяти змістовній стороні. Підкреслювати роль морально-психологічного фактору у службово-бойовій діяльності, показувати переважне значення вольових якостей в діяльності офіцерського складу у складній обстановці, виховувати самостійність у висновках з оцінки обстановки і при прийнятті рішень, звичку брати відповідальність за рішення на себе. При розборі відповідей на семінарах оцінці підлягають оперативні ідеї, викладена у відповіді тенденція, внутрішній зміст. Не допускати ситуації, коли особа, що відповідає на питання, вимушена виправдовуватися за свою позицію.

Не допускати дрібної опіки слухачів, а спонукати до самостійного пошуку ними необхідних джерел інформації. Не можна обмежувати самостійності слухачів і через зазначення конкретних сторінок книжок, що рекомендуються для вивчення матеріалу. Бажано орієнтувати на необхідні джерела інформації шляхом огляду декілька споріднених робіт.

Забезпечення військово-професійної спрямованості навчання слухачів досягається узгодженням питань воєнної науки з питаннями навчальних дисциплін: оперативне мистецтво Національної гвардії України, тактика Національної гвардії України, загальна тактика.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань слухачів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які слухач набуде в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення курсантами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ІК	Здатність розв'язувати складні проблеми та виконувати завдання у галузі воєнних наук, в питаннях управління угрупованнями, з'єднаннями та військовими частинами в ході службово-бойового застосування, у повсякденній діяльності та під час виконання ними завдань в оперативних діях, операціях (спеціальних операціях, службово-бойових та бойових діях) угруповань військ (сил) та під час роботи у складі міжвідомчих органів військового управління із застосуванням теорії і методів воєнної науки, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення досліджень і характеризується невизначеністю умов і вимог	Частково, в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціалізацією «Службово-бойове застосування військових частин, з'єднань Національної гвардії України»	Поточне, летучки на семінарських заняттях.
К06	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	Опосередковано, під час виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації під час підготовки до семінарських занять.	Поточне.
К10	Здатність застосовувати теорію, основні положення і методи національної безпеки, воєнної стратегії та оперативного мистецтва, управління	Опосередковано, під час виконання обов'язків посадових осіб територіального управління, органу управління угруповання НГУ.	Поточне.

	міжвідомчими оперативно-тактичними угрупованнями військ (сил) в процесі нейтралізації загроз національним інтересам України у сфері воєнної безпеки		
K15	Здатність здійснювати дослідження форм і способів застосування військових частин (угруповань) НГУ з урахуванням вітчизняного та зарубіжного історичного досвіду та досвіду сучасних збройних конфліктів	Опосередковано, під час підготовки до захисту магістерської роботи.	Захист магістерської роботи.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, запропоновані викладачем для обговорення.

Оцінювання знань слухачів

Загальні критерії оцінювання знань та їх відповідність шкалам оцінювання наведені у таблиці:

Таблиця 2

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
A "Відмінно"	Відмінно	90-100	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82-89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
			значення для подальшої професійної діяльності.
C "Добре"		75-81	Слухач виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
D "Задовільно"	Задовільно	66-74	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60-65	Слухач виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35-59	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F "Незадовільно"		1-34	Слухач не мав знань зі значної частини матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Метою заліку є контроль здатності слухача в сформованості знань і умінь офіцера оперативно-тактичного рівня.

Залік проводиться шляхом усної відповіді на питання білету

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає роботу в команді.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час підготовки до захисту над магістерської роботи не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.